

Felelősen a méhnyakrák megelőzéséért

Kiket érint a méhnyakrák?

A méhnyakrák nemcsak az idősebb nők betegsége: a 2. leggyakoribb daganatos megbetegedés a 45 éves kor alatti nőknél. Hazánkban évente kb. 1200 nőnél alakul ki méhnyakrák, és még mindig közel 400 nőt veszítünk el a betegség miatt!

Azok körében, akik nem járnak rendszeresen nőgyógyászati szűrésre, a méhnyakrák csendes gyilkosként viselkedik: évek alatt fejlődik ki, miközben az érintett nők általában hosszú ideig semmilyen tünetet nem észlelnek. Mire a tünetek megjelennek, a betegség gyakran már előrehaladott stádiumánál tart. A daganatos stádiumig szerencsére a fertőzések csak kis része jut el.

A méhnyakrák okozta jelentős halálozáson túl a „túlélők” sokszor a meddőség súlyával a vállukon élhetnek csak tovább, ha a rákos szövet nagy kiterjedésű és műtéti eltávolítására van szükség.

A 20-40 éves nők körében gyakran fedeznek fel a szűrővizsgálaton ún. rákmegelőző állapotot. Ilyenkor gyakran műtéti úton kimetszik a fertőzött területet. Évente mintegy 10.000 ilyen műtétet végeznek hazánkban. Bár ebben a stádiumban még nem rákról beszélünk, ezen műtétek is járhatnak kockázattal, például egy későbbi gyermekvállalás esetén nehezebb teherbe esést vagy koraszülést eredményezhet.

A méhnyakrákot védőoltással és rendszeres szűréssel ma már meg tudjuk előzni, ehhez azonban az szükséges, hogy felelősséget vállaljunk saját egészségünkért.

Mi okozza a méhnyakrákot?

A méhnyakrákot a humán papillomavírus (HPV) rákkeltő típusai okozzák, ezek nemi érintkezéssel jutnak a szervezetbe. Sajnos az óvszer használata nem elégséges a HPV-fertőzés kivédésére, mivel a vírus nemcsak közösüléssel, hanem az intim testrészek bőrfelületének érintkezésével is terjed. Könnyű terjedésének köszönhetően minden szexuálisan aktív nőt fenyeget a fertőződés veszélye.

A HPV-nek körülbelül 100 különféle típusát ismerjük, ezek közül 15 rákkeltő.

A HPV nagyon elterjedt: a becslések szerint a nők közel 80%-a megfertőződik vele. Szerencsére a fertőzések többsége magától elmúlik, ám ha tartósan fennmarad, évek alatt méhnyakrák alakulhat ki.

A szűrés a betegség idejében történő felismerésében segít

A méhnyakrák elleni küzdelem egyik fegyvere a betegség időben történő felfedezése. Hazánkban a sejtkenetvétellel végzett rendszeres méhnyakszűrés minden nő számára térítésmentesen hozzáférhető, így a korai felfedezés jó lehetőségét jelenti, a kóros esetek egy részét azonban így sem lehet felfedezni. A rák megelőző állapot komoly lelki terhet ró a nőre.

Az igazi megelőzést a védőoltás alkalmazása jelenti

A méhnyakrák megelőzésének elsődleges módja a védőoltás alkalmazása, amely megakadályozza a humán papillomavírus (HPV) rákkeltő típusai által kiváltott fertőzés kialakulását..

Az oltóanyag nem tartalmazza a vírus örökítőanyagát, ezért az oltás soha nem okoz rákot.

A méhnyakrák elleni védőoltás három adagból áll, az első és a harmadik adag között fél évnek kell eltelnie.

Kinek javasolt a méhnyakrák elleni vakcina?

A vakcina elsősorban a serdülő lányok részére javasolt, azonban a felnőtt nőknek is ajánlott, mivel minden szexuális életet élő nő ki van téve a rákkeltő HPV-vel történő fertőzés és újrafertőződés veszélyének. A rákkeltő HPV-vel történő fertőzés tartóssá válása a szervezetben az életkor előrehaladtával nő. Felnőtt nők esetében az oltás alkalmazásának feltétele a negatív citológiai (méhnyakszűrés) lelet. A méhnyakrák elleni védőoltást 9-55 éves korú nőknél vizsgálták.

Bizonyított, hogy az oltás hatékony a rákkeltő HPV törzsek ellen. Fontos azonban tudni, hogy a ritka HPV típusok ellen nem véd, ezért a vakcinációt követően is szükséges a rendszeres szűrővizsgálat.

Ma megvan a lehetőségük saját jövőjük védelmére azzal, hogy soha nem mulasztják el a nőgyógyászati rákszűrést, és megbeszélik kezelőorvosukkal a védőoltás előnyeit. Lehet, hogy az életüket mentik meg vele.